IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach (nr 19)**

z dnia 16 listopada 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach (nr 19)

16 listopada 2021 r.

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Saka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa cywilnego o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk nr 1344).

W posiedzeniu udział wzięli: **Katarzyna Frydrych** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Paweł Zagaj** zastępca rzecznika finansowego, **Anna Usiądek-Kazusek** radca prawny w Zespole Prawno-Legislacyjnym Związku Banków Polskich, **Michał Boruczkowski** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Grybska, Sylwia Łaska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Nykiel, Magdalena Klorek** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dzień dobry. Witam serdecznie na posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Otwieram posiedzenie.

Witam państwa posłów, jak również zaproszonych gości. Przede wszystkim witam serdecznie przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości na czele z panią minister Katarzyną Frydrych, podsekretarz stanu. Witam także pana Andrzeja Vertuna, zastępcę dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego. Witam panią Agnieszkę Góral, głównego specjalistę, asystenta sędziego w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego, jak również panią Sylwię Kaczorek, głównego specjalistę, referendarza sądowego w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego. Witam także pana Pawła Zagaja, zastępcę rzecznika finansowego, jak również panią Annę Usiądek-Kazusek, przedstawicielkę Związku Banków Polskich. Witam także przedstawicieli Biura Legislacyjnego, panie i panów mecenasów. Witam również pana mecenasa Michała Boruczkowskiego, stałego doradcę Komisji.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie sprawozdania podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa cywilnego o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk nr 1344).

W dniu 28 października podkomisja stała do spraw nowelizacji prawa cywilnego przyjęła sprawozdanie o projekcie z druku, które przedstawi przewodniczący podkomisji, pan poseł Grzegorz Lorek. Panie przewodniczący, udzielam panu głosu.

Poseł Grzegorz Lorek (PiS):

Panie przewodniczący, pani minister, szanowni państwo legislatorzy, szanowni państwo, podkomisja stała do spraw nowelizacji prawa cywilnego na posiedzeniu dosyć szeroko omówiła Kodeks cywilny oraz ustawę – Kodeks postępowania cywilnego (druk nr 1344) i przedłożyła akt do dalszego procedowania.

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałbym do tego aktu dołączyć, zgłosić poprawkę.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Panie przewodniczący, chciałbym zaproponować, żeby zgłaszać poprawki w momencie, kiedy będziemy szczegółowo omawiać przepisy, zmiany.

Poseł Grzegorz Lorek (PiS):

Dobrze.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dobrze? Chciałbym tak zaproponować. Będzie to najbardziej klarowne, jasne. Czy ewentualnie chciałby pan, panie przewodniczący, jeszcze coś dodać? Jest jakaś wola dyskusji ogólnej?

Poseł Grzegorz Lorek (PiS):

W trakcie obrad podkomisji dosyć szeroko projekt był omawiany. Wszystkie strony mogły się dogłębnie wypowiedzieć. Posiedzenie podkomisji trwało tyle czasu, ile osoby uczestniczące chciały się wypowiadać. W związku z tym uważam, że przedstawiony projekt jest należycie wyprocedowany. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Bardzo dziękuję za wykonaną pracę i pomoc Komisji Nadzwyczajnej. Zauważyłem, że jest tutaj wielka wola dyskusji. Pani poseł Jaśkowiak, proszę bardzo. Proszę się spokojnie aktywować, czekamy. Lepiej, pani poseł, będzie kartą. Proszę bardzo.

Poseł Joanna Jaśkowiak (KO):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, mam jedno pytanie, jedną prośbę, jedną sugestię, nie wiem, życzenie, mogłabym tu mnożyć określenia. Czy moglibyśmy ograniczyć nowelizację Kodeksu cywilnego, już nie mówię, że raz na kadencję, ale chociażby raz w roku? Okazuje się, że jest projekt, który zostały przeprocedowany. O sposobie jego przygotowania świadczy to, że już jest kolejna poprawka do projektu. To jest ustawa, która jest moją rówieśniczką, weszła w życie w 1965 roku, była przyzwoicie przygotowana, przez lata nam dobrze służyła. Wszystkie zmiany robione na kolanie, bez sensu, bez przemyślenia, bez konsultacji powodują tylko, że jest coraz gorsza, coraz trudniejsza w stosowaniu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję serdecznie, pani poseł. Rzeczywiście tutaj trzeba pochwalić dobór słownictwa, synonimów. Jest to naprawdę bardzo budujące. Jeżeli chodzi o kwestie związane z procedowaniem, chciałbym zauważyć, że projekt był bardzo długo procedowany, jeszcze zanim trafił do Sejmu. Zdajemy sobie sprawę, że cały projekt wraz z uzasadnieniem i wszystkimi uwagami, o ile dobrze pamiętam, liczy ponad 170 stron. Na przedpolu w procesie wprowadzenia druku do Sejmu była ożywiona dyskusja. Jest to projekt rządowy. Była możliwość wypowiedzenia się w sposób bardzo wszechstronny i wielokierunkowy na temat projektu. Oczywiście to chyba nic nadzwyczajnego, że do projektu nawet na tym etapie – jesteśmy przecież tak naprawdę po pierwszym czytaniu – są pewne delikatne, drobne korekty. Ciężko mówić, kreować sytuację, że jakoby coś było tutaj robione na kolanie. Z taką optyką na pewno, absolutnie nie można się zgodzić. Niemniej jednak dziękuję za wszelkie spostrzeżenia. Na pewno będą one miały wkład w nasze dalsze dyskusje.

Czy na tym etapie ewentualnie ktoś jeszcze chciałby wziąć udział w dyskusji? Proszę bardzo. Proszę o przedstawienie się.

Radca prawny w Zespole Prawno-Legislacyjnym Związku Banków Polskich Anna Usiądek-Kazusek:

Radca prawny Anna Usiądek-Kazusek. Związek Banków Polskich. Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, szanowna pani minister, szanowni państwo, dziękuję za możliwość zabrania głosu w tej sprawie. Chciałabym na forum Komisji, jeżeli można, powtórzyć uwagi sektora bankowego, które co prawda, były zgłaszane na wcześniejszym etapie konsultacji, natomiast chciałabym je powtórzyć, ponieważ niestety, nie zostały uwzględnione.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Pani mecenas, proszę w sposób esencjonalny, gdyż zakładam, że już raz były przedmiotem dyskusji w ramach podkomisji; po drugie, były składane na piśmie.

Radca prawny w Zespole Prawno-Legislacyjnym Związku Banków Polskich Anna Usiądek-Kazusek:

Oczywiście, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Rozumiem, że będą jeszcze raz powtórzone. To nie znaczy jednak, że nabiorą większej mocy. Wobec tego proszę, żeby przedstawić je w sposób skalibrowany, zogniskowany. Będę bardzo wdzięczny.

Radca prawny w Zespole Prawno-Legislacyjnym Związku Banków Polskich Anna Usiądek-Kazusek:

Oczywiście, panie przewodniczący. Bardzo dziękuję. Chciałabym po prostu przypomnieć, że naszym zdaniem zmiany, które są ujęte w projekcie, mogą nie osiągnąć zakładanego celu, ponieważ nie sprowadzają się jedynie do tego, żeby ukrócić nielegalne praktyki tych podmiotów, które działają w szarej strefie. W praktyce ograniczają pewną swobodę działalności gospodarczej legalnie działających podmiotów, uderzają w podmioty, które działają w sposób legalny, ponieważ przepisy te w sposób bardzo daleko idący ułatwiają możliwość powołania się na wyzysk. Z tego względu istnieje bardzo duże ryzyko, że nieuczciwi kontrahenci będą chcieli podważyć legalnie zawarte umowy.

Przechodząc do konkretów, z tego względu to, co budzi największe wątpliwości w zakresie projektu, to dodanie kolejnej przesłanki braku dostatecznego rozeznania. W toku prac podkomisji doprecyzowano, że chodzi o przedmiot umowy. Jest to natomiast kolejna bardzo ogólna klauzula generalna, która może przeszkadzać w skutecznym, prawidłowym stosowaniu przepisu, ponieważ przesłanka ta krzyżuje się już z innymi przesłankami, które istnieją w tym przepisie.

Duże wątpliwości budzi również przerzucenie ciężaru dowodu. Chodzi o cały § 1^1. Chodzi również o wskazaną w przepisie dwukrotność świadczeń, co mielibyśmy domniemywać, że jest. Mówimy o umowie zawartej w sposób rażący. Wątpliwości budzi również długi termin, który upoważnia stronę do powołania się na owe przepisy w sytuacji, kiedy przewidujemy tak daleko idące uprawnienie, jak żądanie unieważnienia umowy jako główne żądanie strony, która czuję się wyzyskana.

Dlatego podsumowując, chciałabym zaznaczyć, że naszym zdaniem, projekt będzie niósł daleko idące negatywne skutki dla legalnie działającego biznesu, ponieważ bardzo mocno uderza w pewność obrotu gospodarczego. Dziękuję za możliwość zabrania głosu. Liczę na uwzględnienie, pochylenie się nad naszymi uwagami na dalszym etapie prac nad projektem. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję bardzo, pani mecenas, za skondensowaną i zwięzłą wypowiedź.

Przystępujemy do szczegółowego rozpatrywania sprawozdania.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie widzę. A zatem stwierdzam, że tytuł ustawy został rozpatrzony przez Komisję.

Przystępujemy do rozpatrzenia zdania pierwszego. Czy ewentualnie do zdania wstępnego są jakieś uwagi? Nie widzę. A zatem stwierdzam, że pierwsze zdanie projektu ustawy zostało rozpatrzone przez Komisję.

Przechodzimy do zmiany nr 1. Czy w tym zakresie jest wola udziału w dyskusji? Nie ma. A zatem stwierdzam, że zmiana nr 1 została przez Komisję rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany nr 2 dotyczącej art. 123. Nie widzę uwag. A zatem stwierdzam, że zmiana nr 2 została przez Komisję rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany nr 3. Nie widzę woli dyskusji. Wobec tego stwierdzam, że zmiana nr 3 została przez Komisję rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany nr 4. Nie widzę żadnych głosów oraz woli udziału w dyskusji. A zatem stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła zmianę nr 4.

Przechodzimy do zmiany nr 5 dotyczącej art. 388. Proszę bardzo, pan mecenas Michał Boruczkowski.

Stały doradca Komisji Michał Boruczkowski:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Chciałbym poddać pod rozwagę Wysokiej Komisji jeszcze dwie zmiany w lit. a, jeżeli chodzi o art. 388 § 1, bowiem jednym z przedmiotów zmian w tym artykule jest rozszerzenie katalogu przesłanek, których wystąpienie pozwala ocenić daną sytuację jako wyzysk w rozumieniu prawa cywilnego. Dlatego też proponuję w ramach rozszerzenia uwzględnić postulowane od lat w doktrynie *de lege ferenda* jeszcze dwie dodatkowe przesłanki, a mianowicie wyzyskanie stosunku zależności oraz wyzyskanie niezaradności.

Wyrażenie „stosunek zależności" już występuje w Kodeksie cywilnym w art. 445 § 2. Jest to takie ukształtowanie relacji pomiędzy dwoma podmiotami, że jedna strona jest słabsza od drugiej strony z tego względu, że zasób jej dóbr zależy od decyzji i woli drugiej strony. Słabsza pozycja w danej dziedzinie powoduje, że w tej samej dziedzinie lub w innej dziedzinie słabsza strona godzi się na niekorzystne dla siebie rozwiązania. W tym momencie również może się zgodzić na rażąco nieproporcjonalne ukształtowanie stosunku obligacyjnego. Stosunek zależności może być podstawą do zastosowania wyzysku. Przesłanka ta także mogłaby się znaleźć w tym przepisie.

Druga przesłanka to niezaradność. Miałby to być cywilistyczny odpowiednik nieporadności. Wyrażenie „osoba nieporadna" występuje w ustawach prawa karnego, zarówno w Kodeksie karnym, jak i w Kodeksie postępowania karnego. Nie proponuję tutaj czystej kalki, ale przychylając się do głosu przedstawicieli doktryny prawa cywilnego, proponuję wyrażenie niezaradności, a nie nieporadności, dlatego że nieporadność przede wszystkim dotyczy wieku czy stanu zdrowia zarówno fizycznego, jak i psychicznego. Na przykład osoba w bardzo podeszłym wieku jest nieporadna ze względu na starcze przypadłości. Wyrażenie „nieporadność" troszkę ciąży ku niepełnosprawności. Natomiast wyrażenie „niezaradność" jest wyrażeniem szerszym, bardziej elastycznym, obejmuje więcej sytuacji życia społecznego, w tym też stany emocjonalno-wolitywne jednostki. Na przykład ktoś jest niezaradny ze względu na swoją szczególną łatwowierność. Szczególna łatwowierność nie musi wynikać z wieku czy problemów natury mentalnej, tylko z konstrukcji osobowości. To, że niezaradność też może być wykorzystana do wyzysku, chyba nie powinno budzić wątpliwości. Wobec tego przesłanka ta mogłaby się tutaj znaleźć.

Tak na marginesie dodam, że istota każdej z przesłanek wymienionych już w sprawozdaniu podkomisji, jak i tych dwóch, jest odrębna merytorycznie, chociaż zapewne mogą też wystąpić stany faktyczne, kiedy dane, poszczególne przesłanki będą współistniały między sobą. Każda z tych dwóch przesłanek jest suwerenna.

Gdyby Wysoka Komisja przychyliła się do proponowanych zmian, początek przepisu mógłby brzmieć w sposób następujący: „Jeżeli jedna ze stron wyzyskując stosunek zależności lub przymusowe położenie, niedołęstwo, niedoświadczenie, niezaradność lub brak dostatecznego rozeznania drugiej strony co do przedmiotu umowy", i dalsza część przepisu zgodnie ze sprawozdaniem podkomisji. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie mecenasie, za wkład i za propozycję. Powiem w ten sposób. Rzeczywiście wydaje mi się, że katalog jest dość szeroki i otwarty. Wydaje mi się, że kwestie, o których pan mecenas mówi, można spokojnie zdekodować z treści tak skonstruowanego przepisu. Wydaje mi się, że rozszerzenie katalogu poprzez dostateczne rozeznanie drugiej osoby wchłania... Ponieważ są przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, więc też nie chcę tutaj być samozwańczym rzecznikiem projektu. Wydaje mi się, że w tym obszarze jest pokrycie. Widzę, że jest wola udziału w dyskusji ze strony przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości. Udzielam głosu. Pan dyrektor, proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego Ministerstwa Sprawiedliwości Andrzej Vertun:

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym kontynuować myśl, którą pan zaczął. Rzeczywiście wydaje nam się, że to, co jest przedmiotem propozycji – szkoda, że dopiero teraz, na posiedzeniu Komisji, ale rozumiem,

że to też jest forum dla zgłaszania uwag – czyli wyzyskanie stosunku zależności można zdekodować z przesłanki wyzyskania przymusowego położenia. Przecież jeżeli występuje stosunek zależności, to występuje również pewnego rodzaju przymus w relacjach pomiędzy wyzyskiwanym a wyzyskującym. Ogólna przesłanka przymusowego położenia może być podstawą podważenia treści umowy, zmiany treści umowy lub wręcz jej unieważnienia.

Natomiast co do braku zaradności, wydaje się, że tak jak pan mecenas to uzasadnił, możemy tutaj rozpoznać pewnego rodzaju niedołęstwo strony, która zawiera umowę nie orientując się ogólnie co do tego, co się wokół niej dzieje. Rzeczywiście brak zaradności był jednym z elementów proponowanego nowego brzmienia przepisów o wyzysku w ramach prac komisji kodyfikacyjnej. Zrezygnowaliśmy jednak z tej przesłanki, nie uznaliśmy jej za zasadną, uznając, że brak dostatecznego rozeznania, celujący już konkretnie w umowę, jest dostatecznym doprecyzowaniem przesłanek wyzysku.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję, panie dyrektorze. Rozumiem, że w tej sytuacji nie ma potrzeby multiplikować dalszych określeń, ozdobników, dlatego że z tego, co jest tutaj określone, można spokojnie to wyinterpretować w kontekście stosowania prawa na dalszych etapach.

Zastępca dyrektora departamentu MS Andrzej Vertun:

Tak jest. Naszym zdaniem tak wygląda sytuacja.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dobrze. Bardzo dziękuję. Przedstawicielka Związku Banków Polskich sygnalizowała kwestię kontrahentów, ale przede wszystkim mówimy tutaj nie o kontrahentach, tylko o konsumentach. Mamy świadomość, że tak naprawdę jest bardzo duża asymetria w stosunkach. Ciężko zgodzić się z tego typu określeniami, że mówimy o kontrahentach w sytuacji, w której tak naprawdę mówimy o umowach przystąpienia. Mam też odczucie, że w kontekście bardzo dużego oporu ze strony instytucji finansowych, jest to chyba najlepszy dowód, świadectwo tego, że przepisy te są rzeczywiście potrzebne do wprowadzenia, żeby neutralizować potencjalne patologie. Dobrze.

Czy są ewentualnie jakieś inne uwagi do zmiany nr 5? Nie widzę. A zatem stwierdzam, że zmiana nr 5 w art. 1 została przez Komisję rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany nr 6. Pan przewodniczący awansem sygnalizował wolę zgłoszenia poprawki. Proszę bardzo.

Poseł Grzegorz Lorek (PiS):

W art. 1 w pkt 6 w art. 688^1 w § 1 proponuję skreślić wyraz „jeszcze".

Przeczytam dokładnie uzasadnienie, dlatego że jest bardzo istotne. Należy wskazać, że procedowana treść art. 688^1 § 1 Kodeksu cywilnego nie powiela brzmienia obecnie obowiązującego art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, natomiast celem proponowanej nowelizacji jest normatywne zbliżenie obu regulacji na tyle, na ile pozwala ich odrębność wynikająca z odmiennego usytuowania w systemie prawa. Pierwotnie projektodawca zdecydował się na zabezpieczenie osób niebędących stronami umowy najmu przez wyłączenie odpowiedzialności za zapłatę czynszu i innych należnych opłat tylko tych pełnoletnich zstępnych pozostających na utrzymaniu najemcy, którzy nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Posiłkując się analogią zaczerpnięta z dyspozycji art. 133 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, celem tej regulacji było zapobieżenie sytuacjom, w którym odpowiedzialności za zobowiązania czynszowe nie ponosiłyby osoby pełnoletnie pozostające faktycznie na utrzymaniu wstępnego tylko z tego powodu, że nie przejawiają żadnej aktywności w kierunku samodzielnego utrzymywania się.

Posłużenie się wyrazem „jeszcze" w projektowanym art. 688^1 § 1 Kodeksu cywilnego może budzić wątpliwości, czy podmiotowa regulacja obejmować ma również osoby trwale, według dostępnej wiedzy, niepełnosprawne, które z dużym prawdopodobieństwem nigdy nie będą w stanie samodzielnie się utrzymać, oraz osoby, które wtórnie nie mogą samodzielnie się utrzymać, tj. po okresie zatrudnienia umożliwiającego partycypowanie w kosztach utrzymania lokalu na skutek zdarzenia losowego nie mogą już

trwale bądź czasowo takiego zatrudnienia podjąć. Na takie założenie słusznie zwrócono uwagę na posiedzeniu podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa cywilnego w dniu 28 października 2021 roku.

Poprawka ma na celu usunięcie wyżej wymienionej wątpliwości. Jednocześnie przyjęcie poprawki nie stoi w sprzeczności z celem projektowanej regulacji, jakim jest ograniczenie wyłączenia odpowiedzialności za zapłatę czynszu i innych opłat do pełnoletnich zstępnych oraz uspójnienie normatywne z regulacją ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych przy jednoczesnym zachowaniu odmienności treściowej, tj. ograniczeniu kręgu osób wyłączonych od odpowiedzialności do tych pełnoletnich zstępnych, którzy z przyczyn obiektywnych (trwałe kalectwo, studia dzienne) nie są w stanie utrzymywać się samodzielnie. W ten sposób osiągnięty zostanie cel tożsamy z uznawanym na gruncie obecnego brzmienia art. 4 ust. 6, który prowadzi do zwolnienia od odpowiedzialności za zobowiązania czynszowe pełnoletnich zstępnych z przyczyn istniejących obiektywnie. Dziękuję.

Chciałbym jeszcze powiedzieć, że w uzasadnieniu jest wyraźnie wskazane, że poprawka powstała w wyniku dyskusji, która wywiązała się na forum podkomisji stałej. Dyskusja była bardzo wartka. Czynnie brały w niej udział, tak jak powiedziałem, wszystkie strony, także państwo legislatorzy. Owocem dyskusji jest przedstawiona poprawka. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Czy ze strony Biura Legislacyjnego, ze strony ministerstwa jest wola oceny, walidacji?

Legislator z Biura Legislacyjnego Łukasz Nykiel:

Dokonując oceny poprawki, chcemy się tylko zgodzić z argumentacją pana posła. Nie wnosimy uwag do poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję, panie mecenasie. Czy ze strony ministerstwa mamy stanowisko?

Podsekretarz stanu w MS Katarzyna Frydrych:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, poprawka została bardzo szczegółowo uzasadniona. Nie mam nic więcej do dodania. Jesteśmy za tym, żeby poprawka została przyjęta.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję serdecznie, pani minister. A zatem przechodzimy do głosowania nad poprawką zgłoszoną przez pana przewodniczącego Grzegorza Lorka.

Kto jest za? Będziemy głosować elektronicznie. Kto jest za poprawką? Kto jest przeciwny? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników głosowania.

Głosowało 11 posłów. Wszyscy głosowali za poprawką.

A zatem stwierdzam, że poprawka została przyjęta, zyskała pozytywną opinię Komisji.

Przechodzimy do art. 2. Czy w sprawie zmiany nr 1 w art. 2 jest wola udziału w dyskusji? Nie ma. A zatem stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła zmianę nr 1 w art. 2.

Czy do zmiany nr 2 w art. 2 są jakieś uwagi? Nie ma, nie widzę. A zatem stwierdzam, że zmiana nr 2 w art. 2 została przez Komisję rozpatrzona.

Przechodzimy do art. 3. Czy są jakieś uwagi? Nie widzę.

Pozwolę sobie tutaj zapytać o jedną kwestię czy to przedstawicieli ministerstwa, czy to przedstawicieli Biura Legislacyjnego. Tak naprawdę jest to w mariażu z art. 4. Z jednej strony oczywiście mówimy, że do mediacji i postępowania pojednawczego stosujemy przepisy dotychczasowe. Z drugiej strony do umów zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Oczywiście rozumiemy dystynkcję, że tutaj przede wszystkim przepis art. 4 odnosi się tak naprawdę wyłącznie do wyzysku, ale w treści art. 1 między innymi jest umowa o mediację.

Teraz pytanie, czy nie powinna być jakaś dyferencja, żeby nie było później wątpliwościach, chyba że państwo mnie uspokoją, że sytuacja będzie klarowna. Będę bardzo wdzięczny za stanowisko. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, a między innymi czytamy tutaj: „objętych umową o mediację”. Może jest to wydumany problem, ale chciałbym mieć pewność,

że nie ulega wątpliwości, że tego typu kwestie dotyczą wyłącznie umów o wyzysk, które odpowiadają za zmianę art. 388. Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator z Biura Legislacyjnego Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, chętnie wysłuchamy tutaj stanowiska Ministerstwa Sprawiedliwości. Widząc oczywiście to, o czym mówi pan przewodniczący, że tak naprawdę mediacja, której dotyczy projekt, jest to mediacja umowna, pragniemy jednak zwrócić uwagę, że skutek stosowania przepisów zarówno w art. 3, jak i w art. 4 jest taki sam. A więc stosowane są przepisy dotychczasowe. Jest to jeden z argumentów, które można tutaj powołać.

Druga kwestia. Wydaje się, że byłby pewien kłopot. Jak rozumiem, można byłoby próbować doprecyzować art. 4 w taki sposób, żeby wskazać, o jakie umowy chodzi, z tym że art. 388 § 1 de facto nam nie podpowiada, dlatego że chodzi o wszelkie umowy, które następnie mogą być przedmiotem stosowania art. 388. Stąd też wydaje się, że tutaj problemów interpretacyjnych w zakresie stosowania przepisów przejściowych być nie powinno. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję serdecznie za rozbrojenie, mam nadzieję, tematu, ale będę prosił o potwierdzenie ze strony ministerstwa.

Zastępca dyrektora departamentu MS Andrzej Vertun:

Szanowny panie przewodniczący, przepisy te są tak zbudowane, ich logika jest następująca. Ponieważ zmiana jako taka nie dotyczy umowy o mediację, nie zmieniamy treści umowy o mediację, tylko skutek w istocie postępowania mediacyjnego. Stąd uznaliśmy, że przepisy międzyczasowe dotyczące mediacji powinny być umieszczone w jednostce redakcyjnej łącznie z przepisem o postępowaniu pojednawczym. W istocie tylko tu zachodzi zmiana. Stąd jeżeli ktoś będzie stosował przepisy przejściowe w czasie, będzie miał wątpliwości co do kolizji w czasie, poza tym, na co zwrócił uwagę pan mecenas, że w istocie dojdzie do tego samego wniosku, jednak sięgnie do przepisu art. 3, jeżeli chodzi o skutek wszczęcia mediacji. Natomiast art. 4 oczywiście dotyczy umów oraz głównie, przede wszystkim wyzysku, wady oświadczenia woli, jaką jest wyzysk przy zawieraniu umowy. Art. 5 dotyczy zaś zmiany odpowiedzialności za zapłatę czynszu przy umowie najmu. Stąd takie rozbicie, takie umiejscowienie owych regulacji w przepisach międzyczasowych.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję zatem za stanowisko. Zostałem w tym zakresie uspokojony. A zatem jeżeli chodzi o art. 3, czy ewentualnie jest jeszcze wola udziału w dyskusji? Nie ma. A zatem stwierdzam że art. 3 został przez Komisję rozpatrzony.

Przechodzimy do art. 4. Nie widzę woli udziału w dyskusji. A zatem stwierdzam, że art. 4 także został przez Komisję rozpatrzony.

Przechodzimy do art. 5. Też nie widzę woli udziału w dyskusji. A zatem stwierdzam, że art. 5 został przez Komisję rozpatrzony.

Przechodzimy do art. 6. Nie widzę. A zatem stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła art. 6.

Podaję zatem pod głosowanie wniosek o przyjęcie całości projektu z druku nr 1344 z jedną korektą, która została zgłoszona przez pana przewodniczącego Grzegorza Lorka. Kto jest za tymże projektem? Głosujemy kartami. Przerwa techniczna, żeby pani przewodnicząca mogła się aktywować. Kto jest przeciwny? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Proszę o wyświetlenie wyników.

Głosowało 12 posłów. 9 głosowało za, nikt nie głosował przeciw, 3 osoby wstrzymały się od głosu.

A zatem stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt z druku nr 1344.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Wydaje mi się, że w kontekście największej wiedzy i przeprowadzenia prac podkomisji najlepszym wyborem będzie pan poseł przewodniczący Grzegorz Lorek. Czy pan poseł wyraża zgodę? Tak. Dziękuję.

A zatem na tym wyczerpaliśmy porządek obrad dzisiejszego posiedzenia.

Dziękuję serdecznie za udział i za pomoc.